

Politisk budgetaftale om Skanderborg Kommunes Budget 2021-2024

Enhedslisten, SF, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Venstre og Socialdemokratiet, har indgået aftale om Budget 2021-2024 den 15. september 2020.

Budget 2021 er præget af, at Skanderborg Kommune er i vækst. Prognoserne viser, at vi om ti år runder 70.000 indbyggere. Det er en utrolig positiv udvikling - og den kommunale service skal følge med! Der skal være dagtilbud, skoletilbud og plejeboliger til alle vores nye medborgere.

Forligsparterne er enige om, at den tiårige investeringsplan i Budget 2021 sikrer de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet regnes der med investeringer over de næste ti år på 1,7 mia. kr. i daginstitutioner, skoler, plejecentre, idrætsfaciliteter, infrastruktur m.v. Allerede i budgetperioden 2021-2024 er der budgetlagt med 957 mio. kr. til anlæg. Det er en meget stor investering i vores fælles velfærd de næste fire år. Forligsparterne har valgt at finansiere dette ved at bruge af kommunens kassebeholdning og ved at hæve kommuneskatten.

Der er et stort træk på kassebeholdningen i perioden, men heldigvis har Skanderborg Kommune en solid kassebeholdning, så selv med dette kassetræk overholder vi den økonomiske målsætning om, at den gennemsnitlige kassebeholdning skal udgøre minimum 3.000 kr. pr. borger i hele budgetperioden.

Regeringen har vedtaget en ny udligningsreform, som fordeler tilskud mellem kommunerne på en ny måde. Kommuner, som taber penge på reformen, har fået lov til at sætte skatten op. Skanderborg Kommune er én af de kommuner, som taber på reformen, og derfor har fået mulighed for at sætte skatten op. Forligsparterne er enige om at bruge denne mulighed, da der er et meget stort anlægspres. Der skal gøres noget nu, således der sikres bl.a. dag- og skoletilbud til alle. Anlægsinvesteringerne finansieres derfor også med en skattestigning på 0,12 pct. i 2021 stigende til 0,3 pct. i 2023. Muligheden for at øge skatten i 2023, anvendes kun delvis, og der budgetteres ikke med en yderligere skattestigning i 2024. Forligspartierne er enige om, at hvis Skanderborg Kommune reelt taber mindre på udligningsreformen end forventet i 2023, modregnes det mindre tab i skattestigningen i 2023. Forligsparterne forventer, at skatten kan sættes ned igen, når det demografiske pres på anlæg aftager.

Væksten i antallet af børn og ældre har også betydning for driftsudgifterne til vuggestuer, børnehaver, skoler, ældrepleje, handicap og psykiatri. Merudgifterne vokser betydeligt fra 2020 til 2023. Det tages der også højde for i budgetaftalen, hvor driftsbudgetterne på disse områder er 138 mio. kr. højere i 2024 i forhold til niveauet i 2019. I årets økonomiaftale mellem KL og regeringen tages der højde for kommunernes udgifter til flere børn og ældre i 2021, men aftalen indeholder ikke kompensation for den demografiske udvikling i perioden 2022-2024. Forventningen er på baggrund af regeringens tilkendegivelser, at kommunerne også fremover i kommende økonomiaftaler mellem KL og regeringen bliver kompenseret for udgifterne til den demografiske udvikling. Skanderborg Kommune forventer derfor, at kommunens tilskud fra Staten vil blive øget med 10 mio. kr. årligt, således at mertilskuddet til demografi i 2024 vil udgøre 30 mio. kr.

Budgetforliget omfatter seks langsigtede strategispør, som er beskrevet nedenfor.

Forandringerne, den tiårige investeringsoversigt samt øvrige talmæssige oversigter over budgetforliget er vedhæftet budgetaftalen som bilag.

Spor 1: Forslag til sikring af kvalitet i vuggestuer, børnehaver og skoler

Byrådet har efter indstilling fra Undervisnings- og Børneudvalget sendt forslag til ny struktur på daginstitutioner og skoler m.v. i høring. Forligspartierne er enige om, at ingen på forhånd har taget stilling til det forslag om ændret dagtilbud- og skolestruktur, som Byrådet netop har sendt i høring, herunder også spørgsmålet om skolelukninger. Partierne afventer den igangværende høring af strukturforslaget, inden der træffes endelige beslutninger om strukturforslagene. Partierne er også enige om, at de står frit ved den endelige behandling af strukturforslaget.

I forhold til den igangværende høring er der mange mulige udfald. Ét udfald er, at høringen ikke giver anledning til ændringer, således at forslaget kan vedtages i sin helhed. Et andet udfald er, at høringen giver ny viden på alle fronter, og at alle dele af forslaget forkastes efter høringsperioden. Herimellem er der mange mulige kombinationer af udfald, idet Byrådet kan vælge at fastholde nogle dele af forslaget og forkaste andre.

I investeringsoversigten til Budget 2021-2024 skal der tages et udgangspunkt for det videre arbejde, og her er der taget udgangspunkt i det forslag, Undervisnings- og Børneudvalget har arbejdet med i det seneste år, og som nu er sendt i høring. På den måde indgår de økonomiske virkninger af strukturforslagene med 205 mio. kr. i investeringsoversigten. Vælger Byrådet efter høringen at forkaste forslaget i sin helhed, vil der blive brug for yderligere 80 mio. kr. på anlægssiden. Disse midler er indsat i investeringsoversigten fra 2025, men finansieringen er ikke fundet og skal derfor - hvis det bliver aktuelt - findes i forbindelse med budgetaftalen for 2022 – enten ved at reducere i andre anlæg eller ved at gennemføre besparelser i den ordinære drift.

I det tilfælde hvor strukturforslaget gennemføres i sin helhed, frigøres der på driftssiden 11 mio. kr. til et kvalitetsløft på hele området dvs midlerne bliver på skole- og dagtilbudsområdet. Disse midler udmøntes sammen med den endelige beslutning efter høringsperioden.

Forligspartierne finder det glædeligt, at det med budgetaftalen er lykkedes at skaffe et økonomisk råderum på over 200 mio. kr. allerede i budgetperioden 2021-2024 til investeringer på skole- og dagtilbudsområdet, så efterspørgslen efter pladser kan efterleves. Flere af disse investeringer er uafhængige af forslaget til ny struktur, men nødvendige for at løse kapacitetsudfordringerne og sikre fortsat bæredygtige skoler og dagtilbud. Målet er, at kapaciteten på dagtilbudsområdet udvides i en grad så forældre ønsker om et pasningstilbud i nærområdet kan imødekommes, og at det dermed vil være muligt at leve op til målsætningen om at kunne anvise plads inden for det ønskede distrikt eller evt. i nabolokalområdet.

Forligspartierne anmoder administrationen om at fremlægge en kvalificering af de afsatte beløb i investeringsoversigten i 2021-24. Heri indgår også en nærmere afklaring af de planmæssige forudsætninger for at realisere projekterne samt udgifter til tilknyttet infrastruktur m.v., som ikke er indeholdt i investeringsoversigten.

Fleksible og bæredygtige modulbyggerier

For at tage højde for kapacitetsudfordringerne og sikre fleksibiliteten ved fremtidige, skiftende børne- og elevtal skal der yderligere fokus på bæredygtige, fleksible modulbyggerier, der kan flyttes efter behov. Forligspartierne ønsker at sikre fleksible løsninger, der er bæredygtige i henhold til kommunens bygningspolitik. Samtidig bør rammerne i forhold til eksempelvis planlægning, p-norm mv. konkret kunne tilpasses, således at fleksible modulbyggerier efter behov hurtigt kan bringes i anvendelse for at imødegå kapacitetsudfordringerne.

Administrationen anmodes derfor om at udarbejde et forslag til en standard for brug af fleksible modulbyggerier, der balancerer de forskellige hensyn og kommunens politikker. Administrationen bedes samtidig sikre det nødvendige planmæssige grundlag for placering af institutionsbyggeri, hvad enten der er tale om fleksibelt eller permanent byggeri. Der afsættes

5 mio. kr. i både 2021 og 2022 til kapacitetstilpasning på skole- og dagtilbudsområdet, hvor der skal være et særligt fokus på bæredygtige, fleksible modulbyggerier.

Annullering af besparelse

For yderligere at understøtte rammerne for fortsat udvikling af skole- og dagtilbudsområdet er det lykkedes forligspartierne at skaffe økonomisk råderum til at annullere den årlige besparelse, som blev vedtaget i Budget 2020, på 10 mio. kr. fra 2022 og fremefter.

Styrkede fraværsindsatser

Længerevarende og bekymrende elevfravær er en væsentlig trussel mod elevens trivsel og læring. I mange tilfælde kan længerevarende fravær være en medvirkende årsag til at en elev ikke kan fastholdes i de almene fællesskaber og evt. må visiteres til et specialtilbud. Der oprettes derfor et indsatssteam, der på tværs af skolerne udfører en opsøgende indsats i hjemmet ved elever, der har længerevarende og/eller bekymrende fravær. Indsatsstemaet skal være såvel afdækkende i forhold til fraværets baggrund som brobyggende i forhold til en tilbagevenden til skolen. Med et tværfagligt indsatssteam vil det være muligt at opsamle viden og kompetencer i forhold til, hvad der er virksomt i relation til at forebygge og håndtere længerevarende og bekymrende fravær. Der afsættes samlet 1,3 mio. kr. årligt.

Spør 2: Grøn omstilling

Forligsparterne er enige om, at den grønne omstilling i Skanderborg Kommune skal styrkes yderligere. Spør 2 Grøn omstilling blev igangsat med sidste års budgetaftale, hvor der blev iværksat en række initiativer. Med de nye initiativer i dette års budgetaftale styrkes indsatsen yderligere.

Klimapulje

Klimapuljen forøges med 1,2 mio. kr. i 2021 og 2022 og derefter 1,8 mio. kr. årligt, således at puljen fremover har et samlet årligt budget på 4,8 mio. kr. Klimapuljen anvendes til at understøtte den grønne omstilling. De konkrete kriterier for puljens anvendelse er fastlagt af Byrådet.

Opsøgende grøn frontmedarbejder

Forligsparterne ønsker at styrke borgernes muligheder for at leve og handle grønt og klimarigtigt. Styrkelsen skal ske gennem opsøgende vejledning, rådgivning og reparationsværksteder, hvor kommunens biblioteker, samt aktiviteterne hos Renosyd og Skanderborg Ungdomsskole samtænkes i indsatsen. Indsatsen, der eksempelvis også kan omfatte rådgivning om hjælp til udfasning af oliefyre, andelssamarbejde om vindmøller og solcelleparker, skal varetages af en særlig grøn frontmedarbejder, der arbejder opsøgende i hele kommunen. (Finansieres af klimapuljen).

Klimaskov og klimaskole

Der etableres en klima- og miljøskov på et kommunalt areal, hvor borgerne kan deltage i forskellige aktiviteter med fokus på klima, miljø og biodiversitet. Klimaskoven skal sammen med andre naturlokaliteter være centrum for et undervisningsprojekt om "Natur- og Klimaskolen", der som et forsøg tilbyder "grøn" undervisning til udvalgte klasser i kommunens skole. (Finansieres af klimapuljen). Muligheden for, at skovrejsningen Anebjerg helt eller delvist kan etableres som klimaskov, afklares med Skov- og Naturstyrelsen.

Biodiversitet

Forligsparterne ønsker et særligt fokus på biodiversitet. Biodiversitet skal tænkes ind i alt, hvad vi gør, hvor det giver mening. Bestøvende insekter skal have bedre vilkår i offentlige områder og private haver, og de skal have mere at leve af langs grøfter og i parker.

Elbus og elbiler

Buslinje 21 i Skanderborg skal fremover køre på el. Skiftet sker i forbindelse med næste udbud af buskørselsordningerne.

Kommunale benzin- og dieslbiler udfases og erstattes af mere miljørigtige biler fx elbiler i takt med, at bilparken udskiftes, og når det er muligt inden for den nuværende økonomiske ramme.

Puljen til cykelstier øges

Der er årligt afsat 5 mio. kr. til cykelstier. En stor del af midlerne i 2021 og 2022 er allerede anvendt via en fremrykning af investeringer til 2020. For at sætte yderligere gang i nye projekter "fyldes puljen op" med yderligere 2 mio. kr. i 2021 og 2022, således at der igen fra 2021 er 5 mio. kr. årligt i puljen. Prioriteringen af puljen til cykelstier foretages af Miljø- og Planudvalget.

Spor 3: Udvikling af idrætsanlæg

Forligsparterne er enige om, at Skanderborg Kommunes idrætsfaciliteter også skal udvikles i takt med den stigende befolkningstal.

Fælleden som idrætscenter

Strategisporet Fælleden som idrætscenter blev igangsat med sidste års budgetaftale, hvoraf det fremgår, at "Skanderborg Fælled skal være centrum for idrætsaktiviteter i Skanderborg, så der skabes et unikt sportsmiljø ude og inde, og synergimulighederne omkring Skanderborg Fælled udnyttes".

En politisk arbejdsgruppe har arbejdet med strategisporet med inddragelse af foreningerne og er på den baggrund kommet med forslag til to etaper. Etape 1 påbegyndes i 2021 med etablering af kunstgræsbane ved Fælleden, salg af baner og klubhus i Vrold - samt etablering af midlertidige omklædningsfaciliteter ved banerne ved Fælleden. Sideløbende startes etape 2 op hvor Fælleden som idrætscenter udbygges med fælles klubhusfaciliteter og blivende omklædningsfaciliteter. Det er formålet at skabe et stærkt socialt miljø med ejerskab hos foreningerne og en foreningsdrevet udvikling af Fælleden som idrætscenter. Det videre arbejde bygger således på foreningernes drivkraft, og den kommunale finansiering skal ses i samspil med foreningernes egenfinansiering.

Med budgetaftalen afsættes der budget til anlægsinvesteringerne, salg og den afledte drift af kunststofbanen samt leasing af omklædningsfaciliteter frem til, at der forventeligt etableres permanente faciliteter.

Udvikling af svømmefaciliteter i Skanderborg

S/I Skanderborg Svømmehal har fremsendt materiale for udvikling af fremtidige svømmefaciliteter på Højvangens Torv – herefter benævnt Skanderborg Vandvirke. Skanderborg Vandvirke søger Skanderborg Kommune om garantistillelse for lån ved KommuneKredit på i alt 70.500.000 kr. Kommunegarantien imødekommes med budgetaftalen.

Driftsbidraget til Skanderborg Svømmehal øges, når projektet er realiseret i 2024, med 2 mio. kr. årligt til øget aktivitet – offentlig svømning, skolesvømning og foreningssvømning. Det vil fortsat være op til den enkelte skole at beslutte, om man vil benytte tilbuddet om skolesvømning i Skanderborg. Det øgede driftstilskud skal også dække en genindførelse af træning i varmt vand som et voksen specialundervisningstilbud. Til at dække udgiften til genindførelse af svømmeundervisningen reserveres en ramme på 250.000 kr fra 2024.

Hørning Hallerne

Primo 2020 blev den nye hal i Hørning udskudt til 2022/2023, da der skulle udarbejdes ny lokalplan for området, før byggeriet kunne igangsættes. Det har imidlertid vist sig, at lokalplanen kan behandles hurtigere end forventet, og derfor fremrykkes byggeri af den nye hal til 2021, således at byggeriet kan tages i brug i 2022.

Idræts- og kulturfaciliteter i et tiårigt perspektiv

Derudover afdækkes i løbet af 2021, hvilke idræts- og kulturfaciliteter der kan blive behov for i

de kommende ti år set i lyset af det stigende befolkningstal. I 2021 gives kommunegaranti til optagelse af lån på 2,6 mio. kr. til om- og udbygning af Ry Biograf.

Spor 4: Omdannelse af Sølund

Strategisporet ”Sølund som et center for ´ mennesker møder mennesker ´ i Skanderborg” blev igangsat med sidste års budgetaftale.

Byrådet har truffet følgende beslutning om retning for udviklingen af pavillonerne på Sølund: *”Der skal fokuseres på liberale erhverv samt en mulig samling af kommunale institutioner, så området bliver et livligt centrum for mange menneskers hverdag. Det ønskes undersøgt, om en form for fællesskabs- og frivillighedshus i fremtiden kan være en del af Sølund.”*

En politisk arbejdsgruppe arbejder med forskellige scenarier med udgangspunkt i, at de nuværende funktioner forbliver i området, og at nyindflyttende kommunale institutioner og liberale erhverv kan opnå synergi – og herunder kan dele lokaler hen over døgnnet og hen over ugen.

Der afsættes med budgetaftalen en ramme på 10 mio. kr. i 2021 og 10 mio. kr. i 2022 til renovering. Derudover følger der finansiering med de aktiviteter, som flyttes til Sølund.

Spor 5: Dialogen med landsbyer og byer

Velfungerende lokalsamfund er en vigtig forudsætning for kommunens udvikling. Økonomiudvalget er i dialog med landsbyerne i forbindelse med Kommuneplan 21, og Byrådet har den 24. juni 2020 besluttet at igangsætte udarbejdelsen af en politik for udvikling i landsbyerne.

I forlængelse af arbejdet i 17.4 opgaveudvalget om demokrati og borgerinddragelse skal dialogen med landsbyer og centerbyer styrkes med faste dialoggrupper, der kan sikre tidlig dialog med kommunen. Lokalområderne kan bruge eksisterende dialoggrupper som f.eks. Landsbysamvirket, borgerforeninger eller lokalråd eller sammensætte nye grupper til formålet – det er lokalsamfundets ildsjæle, der har initiativet og de bestemmer selv formen.

For at styrke lokale demokratiske processer og samarbejdet med kommunen får alle landsbyer og byer tilknyttet en fast kontaktperson på Fælleden, der kan hjælpe eller guide dem videre ved henvendelser af forskellig karakter.

I dialog med de fem centerbyer kan der i 2021 etableres legepladser eller lignende til fysisk aktivitet for børn og unge i byernes centrum. Projekterne finansieres med støtte fra Fællesskabspuljen, der i 2021 har dette som et højt prioriteret formål.

Bibliotekernes rolle som et lokalt samling- og aktivitetssted skal styrkes. Bibliotekerne skal i langt højere grad være kommunens ansigt udadtil, og de skal i højere grad være rammen om f.eks. kommunal rådgivning, møder og dialogmøder om lokale projekter m.v. Endvidere fortsætter arbejdet med at sikre faciliteter til frivillige i alle centerbyer.

Spor 6: Ældreplejen og plejeboligkapaciteten

Der er i lyset af det øgede antal ældre i Skanderborg Kommune et behov for at øge antallet af plejeboliger. I den tiårige investeringsoversigt er der planlagt med en udvidelse på 163 plejeboliger. Da det har vist sig svært at nå at påbegynde en udbygning af Dagmargården i 2021, rykkes dette til 2022. I stedet fremrykkes opførelse af plejecenter i Galten til opstart i 2021 og 2022. Da kapaciteten i Galten skal udvides med 39 boliger i forhold til det nuværende plejecenter for at kunne leve op til det vurderede fremtidige behov i Galten-Skovby, vil byggeriet kunne opstartes som nybyggeri på den gamle rådhusgrund. Dermed undgås udenbys

genhusning i byggeperioden for de nuværende beboere. Socialudvalget udarbejder i oktober 2020 en tids- og procesplan for realisering af byggeriet, som indstilles til Byrådet.

Det forhenværende plejehjem Søkilde og eventuelt omkringliggende areal udbydes i 2021 til salg i offentligt udbud. Søkilde udbydes til boformer for ældre/seniorer. For at få afdækket forskellige muligheder omkring boligformer stilles der i udbuddet ikke krav om bestemte driftsformer eller boligformer. Ved bedømmelse af de indkomne bud vil kommunen vægte bud ud fra, hvilket bud, der bidrager til øget mangfoldighed i boligudbuddet til ældre og seniorer i Skanderborg Kommune, og som sikrer bedst mulig kvalitet i botilbuddet.

Der skal derudover arbejdes for at skabe bofællesskaber fx senior- og generationsbofællesskaber i kommunen. Bofællesskaber er et led i realisering af Skanderborg Kommunes Boligpolitik, hvoraf det fremgår at variation i boligmassen ønskes.

Ambitiøs budgetaftale, som kræver fuld fokus

Budgetaftalen for Skanderborg Kommunes Budget 2021 – 2024 er meget ambitiøs. Anlægsprogrammet er stort, og der iværksættes med aftalen mange nye driftsmæssige initiativer. Implementering af aftalen kræver derfor fuld fokus fra både de politiske udvalg og administrationen.

BILAG TIL BUDGETAFTALEN

Bilag 1: Forandringer vedtaget i Budget 2021-2024

Bilag 2: Budgetoversigt

Bilag 3: Oversigt over forandringer, der medfører udvidelser eller reduktioner på budgettet

Bilag 4: Investeringsoversigt 2021-2030 inkl. afledt drift

Budgetaftalen er under forudsætning af kommunernes samlede overholdelse af de rammer på anlæg og drift, der er aftalt mellem KL og Regeringen. Om nødvendigt indkalder borgmesteren forhandlingsgruppen igen.

Enhedslisten:

Peter Kjær

SF:

Claus Leick

Det Radikale Venstre:

Anne Heeager

Dansk Folkeparti:

Martin Frøslev Poulsen

Venstre

Jens Szabo

Socialdemokratiet:

Frands Fischer

Trine Fregler

Jørgen Naut

Bilag 1. Forandringer vedtaget i Budget 2021-2024

Alle forandringer, som er vedtaget i budgetforliget for Budget 2021-2024, præsenteres kort i dette bilag.

Forandringerne er inddelt i følgende overordnede kategorier:

- Forandringer, der medfører budgetudvidelser
- Forandringer, der medfører øgede indtægter
- Forandringer, der medfører budgetreduktioner
- Forandringer, der gennemføres inden for den eksisterende budgetramme.

Derudover er der afslutningsvis et afsnit, hvor forandringer, som er vedtaget i tidligere års budgetter, men endnu ikke fuldt ud implementeret, fremgår.

Inden for hver kategori inddeles forandringerne yderligere i politikområder. Politikområderne er følgende:

- Demokrati
- Personale
- Økonomi
- Klima, energi og beredskab
- Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Integration
- Borgerservice
- Natur og miljø
- Vej og trafik
- Erhverv, turisme og internationalt samarbejde
- Dagtilbud til 0-6-årige
- Skoler og pædagogiske fritidstilbud
- Børn og unge med særlige behov
- Ældre
- Borgere med fysiske og psykiske handicap
- Kultur og fritid
- Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsområdet
- Administration
- Kommunale ejendomme.

Der er i alt beskrevet 54 forandringer i bilaget.

Forandringer, der medfører budgetudvidelser

Klima, energi og beredskab

1. **Styrkelse af Klimapuljen**

Klimapuljen forøges med 1,2 mio. kr. i 2021 og 2022 og 1,8 mio. kr. til årligt fra 2023 og frem.

(Budgettet forøges med 1,2 mio. kr. i 2021 og 2022 og 1,8 kr. årligt fra 2023 og frem)

2. **El-busser i Skanderborg fra 2022 (rute 21)**

I juni 2022 udløber den nuværende kontrakt på bybussen i Skanderborg. I løbet af efteråret 2021 skal der gennemføres et udbud på kørsel og busmateriel på bybussen. Med kommunens ambitiøse målsætninger for CO₂- reduktioner vil det fra kontraktstart i sommer 2022 være fornuftigt og relevant at overgå til el-drift på de to bybusser i Skanderborg. Bybussen i Skanderborg kører fra 2020 på HVO-biodiesel, som en overgang til el-drift ved ny kontraktperiode.

Der afsættes midler til forberedelse af el-busdrift, der implementeres i forbindelse med ny kontrakt i sommeren 2022. De samlede anlægsomkostninger anslås til ca. 1 - 1,5 mio. kr. De årlige driftsomkostninger til el-busser anslås til ca. 0,5 til 1,0 mio. kr. årligt i forhold til den nuværende driftsudgift.

(Budgettet forøges med 500.000 kr. i 2021, 1,5 mio. kr. i 2022 og 1 mio. kr. årligt fra 2023 og frem)

3. **Klimatilpasningsplan: Kortlægning af nye områder som er i fare for oversvømmelse**

I forbindelse med den fremtidige klimasikring er det nødvendigt med en ny kortlægning af områder i Skanderborg Kommune, som kan være i fare for oversvømmelser.

Grundvandstigninger påvirker nogle områder og vil blive inddraget i kortlægningen. Med forandringen afsættes der 0,6 mio. kr. til kortlægningen i 2021 og 2022.

(Budgettet forøges med 0,6 mio. kr. i 2021 og 2022)

Erhverv, turisme og internationalt samarbejde

4. **Branding af Skanderborg Kommune ved aktiviteter i regi af Skanderborg Håndbold**

Midlerne til branding af Skanderborg Kommune ved aktiviteter i regi af Skanderborg Håndbold forøges med 200.000 kr. i årene 2021 og 2022.

(Budgettet forøges med 200.000 kr. i 2021 og 2022)

Skoler og pædagogiske fritidstilbud

5. **Styrkede fraværsindsatser**

Fravær kan være et tegn på mistrivsel. Igennem en systematisk og målrettet indsats arbejdes der på at reducere fraværet blandt elever. Forandringen vurderes særlig vigtig i arbejdet med at lave indsatser, der gør, at elever forbliver i alment regi. Der etableres med forandringen et fast fraværsteam. Der afsættes samlet 1,3 mio. kr. årligt; heraf finansieres forandringen med 0,5 mio. kr. årligt inden for den eksisterende ramme.

(Budgettet forøges med 0,8 mio. kr. årligt fra 2021)

6. **Annullering af besparelsen vedrørende justering af demografimodeller**

Der blev i sidste års budgetaftale besluttet en besparelse på 10 mio. kr. fra 2022 og frem. Besparelsen skulle udmøntes som en justering af demografimodellerne på politikområderne "Dagtilbud 0-6 årige" og "Skoler og pædagogiske fritidstilbud". Med denne forandring annulleres denne besparelse.

(Budgettet forøges med 10 mio. kr. årligt fra 2022)

Ældre

7. Akutpladser, der lever op til nationale kvalitetsstandarder

Der etableres fire akutpladser tilknyttet de midlertidige døgndækkede pladser på Plejecenter Kildgården. Akutpladser er midlertidige pladser, hvor hovedopgaven er sygepleje efter Sundhedslovens §138. Sygeplejen leveres i overensstemmelse med nationale kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen. Med forandringen tilføres 1,8 mio. kr. til døgndækket sygepleje og betaling af kostpenge for opholdet.

(Budgettet forøges med 1,828 mio. kr. årligt fra 2021)

Borgere med fysiske og psykiske handicap

8. Håndtering af varig ubalance på politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap

Det har inden for de senere år ikke været muligt at skabe balance mellem udgifterne og det tildelte budget til området. Også i 2020 forventes en ubalance og fremadrettet forventes ubalancen at vokse yderligere.

Med forandringen tilføres området 11,7 mio. kr. i 2021 og 11,4 mio. kr. i 2022 og frem, svarende til restfinansieringsbehovet efter implementering af igangsat handleplan. Handleplanen forventes at have en årseffekt på 7 mio. kr.

(Budgettet forøges med 11,715 mio. kr. i 2021 og 11,399 mio. kr. årligt fra 2022)

9. Aktivitetsmodel på handicap- og psykiatriområdet

Den nuværende model for håndtering af aktivitetsstigning på handicap- og psykiatriområdet udløber med udgangen af 2022. Der afsættes med denne forandring et skønmæssigt budget fra 2023 til håndtering af yderligere aktivitetsstigning. Budgettet forøges med 6 mio. kr. i 2023 og 12 mio. kr. i 2024 og frem. Der skal udarbejdes en evaluering og evt. forslag til en ny model for styring af aktivitetsstigningen på området.

(Budgettet forøges med 6 mio. kr. i 2023 og 12 mio. kr. årligt fra 2024)

10. Tilbud om træning i varmt vand som et voksen specialundervisningstilbud

Med forandringen genindføres tilbuddet om træning i varmt vand som et voksen specialundervisningstilbud i Skanderborg Vandvirke. Til at dække udgiften til genindførelse af svømmeundervisningen reserveres en ramme på 250.000 kr. fra 2024. (se spor 3 i budgetaftalen)

(Budgettet forøges med 250.000 kr. årligt fra 2024)

Kultur og Fritid

11. Pulje til fritidspas og særlige ferieaktiviteter

Tilbud om fritidspas retter sig mod børn og unge i alderen 0. kl. – 24 år, der ikke har mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter på lige vilkår med jævnaldrende. Børn i familier, hvor økonomien er stram, kan bl.a. søge om fritidspas. Puljen til fritidspas udvides. Beløbet afsættes endvidere til særlige ferieaktiviteter.

(Budgettet forøges med 325.000 kr. årligt)

Administration

12. Dialog med landsbyer og byer

Dialogen med landsbyer og centerbyer skal styrkes med faste dialoggrupper, der kan sikre tidlig dialog med kommunen. Alle landsbyer og byer får tilknyttet en navngiven kontaktperson på Fælleden, der kan hjælpe eller guide dem videre ved henvendelser af forskellig karakter. Begge tiltag er anbefalinger fra 17.4 opgaveudvalget om demokrati og borgerinddragelse. (se Spor 5 i budgetaftalen) Budgettet forøges derfor med 300.000 kr.

(Budgettet forøges med 300.000 kr. årligt fra 2021)

Forandringer, der medfører øgede indtægter

Økonomi

13. Skattestigning

Skattestigning inden for den af Social- og Indenrigsministeriet udmeldte ramme til skatteforhøjelser for de kommuner, som fik tab af udligningsreformen. Konkret forøges skatten med 0,12% i 2021 og frem, 0,12% fra 2022 og frem og 0,06% fra 2023. Der budgetteres ikke med en yderligere skattestigning i 2024. Samlet forøges skatte med 0,3% fra 2023, svarende til et merprovenu på 31,6 mio. kr.

(Indtægtsbudgettet forøges med 12,399 mio. kr. i 2021, 24,807 mio. kr. i 2022, 31,568 mio. kr. årligt i 2023 og frem)

14. Kompensation for demografi i økonomiaftalen

I økonomiaftalen for 2021 mellem KL og regeringen tages der højde for kommunernes udgifter til flere børn og ældre i 2021. Forventningen er på baggrund af regeringens tilkendegivelser, at kommunerne også fremover i kommende økonomiaftaler mellem KL og regeringen bliver kompenseret for udgifterne til den demografiske udvikling.

Skanderborg Kommune forventer derfor, at kommunens tilskud fra Staten vil blive øget med 10 mio. kr. årligt, således at mertilskuddet til demografi i 2024 vil udgøre 30 mio. kr. (Indtægtsbudgettet forøges med 10 mio. kr. i 2022, 20 mio. kr. i 2023 og 30 mio. kr. i 2024)

15. Usikkerheder omkring effekter af udligningsreformen

Det afsatte budget til imødegåelse af usikkerheder omkring effekter af udligningsreformen på 10 mio. kr. nulstilles i 2023 og 2024, idet indfasningen og usikkerheden omkring udligningsreformen bør være kendte fra 2023.

(Indtægtsbudgettet forøges med 10 mio. kr. årligt fra 2023)

Forandringer, der medfører budgetreduktioner

Forandringer på tværs af politikområder

16. Sammenlægning af Bostederne og Socialpsykiatrien, sammenlægning af sundhedsområdet i Ældre & Handicap og flytning af Kjærsholm og psykiatrisk Brobygger fra Ældre & Handicap til Beskæftigelse & Sundhed

Det besluttes, at der fra 1. januar 2022 sker en sammenlægning af bosteder og socialpsykiatri på kontraktholderniveau på ældre- og handicapområdet. Der sker samling af sundhedsopgaver i det nære sundhedsvæsen i ældre- og handicap og samling af midlertidige botilbud på psykiatriområdet i beskæftigelse og sundhed. Stillingen som sundhedsfremmechef nedlægges. Primo 2021 fremlægges en plan for nedlæggelserne og opgaveflytningerne for udvalg og byråd således, at besparelsen på 1,5 mio. kr. realiseres i 2022. Dette sker efter involvering af ledere, medarbejdere og råd. Såfremt flytningerne giver yderligere effektiviseringer anvendes disse til kvalitetsforbedringer på områderne. (Budgettet reduceres med 1,5 mio. kr. årligt fra 2022)

Demokrati

17. Reduktion af formands- og udvalgsvederlag

Byrådet vedtog med Budget 2020 at reducere udgiften til formands- og udvalgsvederlag, samt at formanden for Folkeoplysningsudvalget fra 2022 ikke længere oppebærer vederlag. Udmøntes den besluttede besparelse på formands- og udvalgsvederlag ved, at der ikke længere udbetales vederlag til formand, næstformand og udvalgsmedlemmer i Byrådets opgaveudvalg (§17, stk. 4), vil der fra 2022 kunne opnås en samlet besparelse, der er 175.000 kr. højere end forudsat i Budget 2020. (Budgettet reduceres med 175.000 kr. årligt fra 2022)

Personale

18. Bortfald af centrale midler til digital kompetenceudvikling

Forandringen medfører, at centrale midler, som er afsat til udvikling af digitale kompetencer hos medarbejderne, bortfalder. Der er tale om et engangsbeløb afsat i 2021. (Budgettet reduceres med 300.000 kr. i 2021)

Ældre

19. Øget egenbetaling til transport til aktivitet og træning efter Servicelovens § 86

Ved at hæve egenbetalingen til transport til aktivitet og træning fra 28 kr. til 38 kr. pr tur øges indtægten med 109.000 kr. årligt, svarende til 36 %. (Budgettet reduceres med 109.000 kr. årligt fra 2021)

20. Afskaffelse af gratis adgang til drikkevarer på plejecentrene

Beboerne på kommunens plejecentre tilbydes i dag gratis adgang til mælk, saftvand, juice og kaffe. Forandringen indebærer, at borgerne fremover (igen) selv skal betale helt eller delvist for drikkevarer. (Budgettet reduceres med 1,78 mio. kr. årligt fra 2021)

21. Fast tilknytning af læger på plejecentre – budget reduceres til faktiske udgifter (Værdighedsmidler)

Forandringen indebærer en reduktion af Værdighedsmidlerne med 0,275 mio. kr. anvendt til fast tilknytning af læger på plejecentrene. Budgettet reduceres til de faktiske udgifter. (Budgettet reduceres med 206.000 kr. i 2021 og 275.000 kr. årligt fra 2022)

Kultur og fritid

22. Samarbejdsaftale med Den Fri Hestehaveskole bringes til ophør

Der foreligger samarbejdsaftale mellem Den Fri Hestehaveskole og Skanderborg Kommune. Aftalen, der omfatter muligheden for at benytte omklædningsfaciliteter og skolens hal, bringes til ophør.

(Budgettet reduceres med 120.000 kr. årligt fra 2022)

Administration

23. Styrket behandling af sager om regres i sygedagpengesager

Indtægter fra regres i sygedagpengesager øges med 400.000 kr. pr. år gennem en styrkelse af sagsbehandlingen. Sagsbehandlingen styrkes med en bevilling på 200.000 kr. pr. år.

(Budgettet reduceres med 0,2 mio. kr. i 2021 årligt og frem)

24. Integrationsteamet/-indsatsen reduceres

Forandringen indebærer, at Integrationsteamet nedlægges fra 2023. Det indebærer nedlæggelsen af en afdelingslederstilling.

(Budgettet reduceres med 0,45 mio. kr. årligt fra 2023)

25. Reduktion af serviceniveauet i administrationen

Budgettet på det administrative område reduceres med 800.000 kr. årligt. Direktionen er ansvarlig for implementeringen af besparelsen med blik for bedst mulig samlet drift.

(Budgettet reduceres med 0,8 mio. kr. årligt fra 2022)

Kommunale ejendomme

26. Bortfald af frugtordning på Fælleden

Forandringen indebærer, at den centrale frugtordning på Fælleden bortfalder, og at Fælledens driftsbudget nedskrives.

(Budgettet reduceres med 0,2 mio. kr. årligt fra 2021)

Forandringer, der gennemføres inden for den eksisterende budgetramme

Forandringer på tværs af politikområder

27. Rekruttering og fastholdelse på ældre-, handicap- og socialpsykiatriområdet

Skanderborg Kommunes ældreområde står (i lighed med de øvrige kommuners ældreområder) over for massive udfordringer vedrørende rekruttering af kvalificeret personale til håndtering af et stigende antal ældre. Ligeledes oplever handicap- og socialpsykiatriområdet i stigende grad udfordringer med at rekruttere kvalificeret personale. Dette gælder særligt de kommunale botilbud. Derfor er det essentielt, at Skanderborg Kommune formår at fastholde dygtige medarbejdere lidt længere og samtidig fokuserer på rekruttering af nye, dygtige medarbejdere. Der er derfor en række igangværende og kommende initiativer, som skal bidrage til løsning af udfordringen.

28. Større fokus på motion og natur i indsatserne på beskæftigelses- og sundhedsområdet

Forandringen betyder, at der vil være større fokus på motion og natur i indsatserne på beskæftigelses- og sundhedsområdet. Borgerne får med forandringen større mulighed for motion, fysisk aktivitet og brug af naturen i de beskæftigelsesrettede og sundhedsfaglige indsatser. Forandringen har ingen budgetmæssige konsekvenser, da den afholdes inden for politikområdernes økonomiske ramme.

29. Analyse af behovet for særskilt budgetmodel for specialtilbuddene

Der gennemføres en analyse af behovet for en særskilt budgetmodel for specialtilbuddene på dagtilbuds- og skoleområdet.

Skanderborg Kommune oplever (i lighed med andre kommuner) en stigning i antallet af børn, der visiteres fra de almene tilbud til specialtilbuddene. Med den nuværende budgetmodel har en stigning i andelen - og/eller antallet - af børn i specialtilbud en betragtelig betydning for økonomien på almenområdet.

Analysen gennemføres i et samarbejde mellem den fælles Økonomifunktion og Fagsekretariatet Børn og Unge inden for de eksisterende budgetrammer.

Personale

30. Øget indsats for at reducere sygefravær - herunder især sygefraværet på ældre- og handicapområdet

Der vil i 2021-2022 blive arbejdet med at nedbringe sygefraværet på ældre- og handicapområdet, som har et højt sygefravær og hvor arbejdsopgaverne gør, at arbejdsmiljøet er særligt belastet. Erfaringer herfra spredes til øvrige områder.

Sundhedsfremme og forebyggelse

31. Analyse af en demografimodel for børne- og omsorgstandplejen

Skanderborg Kommune oplever en betydelig befolkningstilvækst, som øger udgiftsbehovet i børne- og omsorgstandplejen. Der udarbejdes derfor i 2021 en analyse af en demografimodel for børne- og omsorgstandplejen. Analysen skal indgå i budgetprocessen for Budget 2022.

32. Analyse af en demografimodel for Sundhedstjenesten

Skanderborg Kommune oplever en betydelig befolkningstilvækst, som øger udgiftsbehovet i Sundhedstjenesten. Der udarbejdes derfor en analyse i 2021 af en demografimodel for Sundhedstjenesten. Analysen skal indgå i budgetprocessen for Budget 2022.

Ældre

33. Omlægning af ressourcer til håndtering af borgere på plejecentre med uhensigtsmæssig adfærd

Den faglige indsats omkring borgere på plejecentrene, som udviser en uhensigtsmæssig adfærd, højnes. Her med særligt fokus på de enkelte borgeres livskvalitet. Målgruppen er borgere med svær demens, i delir eller med en psykiatrisk diagnose og heraf uhensigtsmæssig adfærd. Forandringen finansieres inden for Socialudvalgets eksisterende ramme.

34. Pilotprojekt vedrørende tryk hjemkomst for ældre til egen bolig ved hjælp af en målrettet indsats

Sverigesmodellen fokuserer på effektiv og sikker udskrivelse fra sygehus og en indsats i hjemmet med henblik på, at borgere kan bo længst muligt i eget hjem.

På denne baggrund gennemføres et pilotprojekt vedrørende Sverigesmodellen med henblik på at afdække potentialer i Skanderborg Kommune. Erfaringerne fra pilotprojektet vil kunne indgå i arbejdet med Budget 2022.

Pilotprojektet finansieres som en del af den ekstraordinære demografipulje på 5,7 mio. kr., som blev afsat i 2021 i forbindelse med Budget 2020.

35. Beskrivelse af bemanningen på Skanderborg Kommunes plejecentre

Forligsparterne er enige om, at der udarbejdes en beskrivelse af bemanningen på Skanderborg Kommunes plejecentre. Beskrivelsen suppleres med erfaringer, eksempler og nøgletal fra andre sammenlignelige kommuner. Resultatet kan indgå i budgetprocessen for Budget 2022. Arbejdet forudsættes håndteret inden for de eksisterende rammer.

Borgere med fysiske og psykiske handicap

36. En helhedsplan på handicapområdet med afsæt i faglige og økonomiske forudsætninger og prioriteringer

Med afsæt i faglige samt økonomiske forudsætninger og prioriteringer udarbejdes en samlet vision og strategi for udviklingen af Skanderborg Kommunes tilbud på handicapområdet. Der skal sættes en ny retning på handicapområdet, der medvirker til:

- En optimal udnyttelse af kapaciteten.
- At kommunen fortsat indgår i en tværkommunal forpligtelse vedrørende udbud af specialiserede pladser.
- Helhedsorienterede indsatser og tilbud, der yder den nødvendige omsorg, støtte og træning og medvirker til at fastholde og udvikle borgernes mulighed for livsudfoldelse og deltagelse.
- Sammenhæng mellem de faglige indsatser, de økonomiske rammer, Byrådets kvalitetsstandarder samt øvrige kommunale, regionale og nationale rammevilkår.

37. Afdækning af sundhedsstatus blandt borgere med handicap og praksis for sundhedstjek med henblik på styrkelse af lighed i sundhed

I 2019 gennemførtes for værdighedsmidler en afdækning af sundhedstilstanden for borgere over 60 år på Bostederne Skanderborg. På baggrund af erfaringer og etableret praksis fra denne indsats gennemføres en afdækning af de resterende borgeres sundhedstilstand og en evaluering af den nuværende praksis vedrørende sundhedstjek på området.

Afdækningen bidrager til:

- identifikation af de enkelte borgeres eventuelle sundhedsudfordringer
- at understøtte en opdateret og målrettet sundhedsvejledning til den enkelte borger
- et overblik over eventuelle faglige udfordringer
- opstilling af faglige og politiske anbefalinger i forhold til den fremadrettede indsats.

Finansieringen på 250.000 er engangsmidler, der kommer fra et mindreforbrug vedrørende faste læger på plejecentre i 2020.

38. Analyse af en demografimodel for hjælpemidler

Skanderborg Kommune oplever en betydelig befolkningstilvækst, som øger udgiftsbehovet for hjælpemidler. Der udarbejdes derfor en analyse i 2021 af en demografimodel for hjælpemidler. Analysen skal indgå i budgetprocessen for Budget 2022.

Kultur og fritid

39. På sporet af den lokale kulturarv

I samarbejde med kulturinstitutioner og foreningsliv styrkes den borgerrettede formidling af den lokale kulturarv.

40. Skulpturby Galten

Initiativtagerne bag Skulpturby Galten har fremsendt ansøgning til Skanderborg Kommune, hvorved man søger et tilskud i 2021 på maksimalt 80.000 kr.

I Budget 2019 blev Skulpturby Galten ydet en underskudsgaranti på 80.000 kr. Der resterer 30.000 kr. af budgettet for 2019. Restfinansiering vil kunne finde sted inden for politikområdet Kultur og Fritid.

41. Vestermølle – driftsmæssig ubalance

Foreningen Vestermølle har henvendt sig til Skanderborg Kommune og gør opmærksom på, at der som følge af stigende udgifter til vedligeholdelse af de grønne arealer m.v., som Foreningen i dag selvstændigt står for, over de seneste år er opstået en driftsmæssig ubalance. Foreningen Vestermølle tilføres 100.000 kr. i årene 2021 og 2022 fra kultur- og fritidsområdet, hvorefter Foreningen i marts 2022 præsenterer, hvilken forskel den øgede bevilling gør for ikke mindst vedligeholdelse af de ydere arealer på Vestermølle. Foreningen Vestermølle ydes i forvejen et årligt tilskud på ca. 600.000 kr.

Administration

42. Analyse af en demografimodel for administrationen

Skanderborg Kommune oplever en betydelig befolkningstilvækst, som øger udgiftsbehovet i administrationen. Der udarbejdes derfor en analyse i 2021 af en demografimodel for administrationen. Analysen skal indgå i budgetprocessen for Budget 2022.

Forandringer, som er vedtaget i tidligere års budgetter, men endnu ikke fuldt ud implementeret

Skoler – og pædagogiske fritidstilbud

43. Ordblinde-indsats – Ung til ung

Der etableres ung-til-ung-netværk for unge ordblinde som et supplement til skolernes understøttelse af ordblinde elever. Ung-til-ung-netværk organiseres som et samarbejde mellem skolerne og PPR.

(Budgettet forøges i Budget 2020 med 200.000 kr. i 2020 og 100.000 kr. årligt fra 2021. Forandringen har nr. 9 i budgetaftalen for Budget 2020)

44. Mulighed for styrket brug af praktik i folkeskolen

Med henblik på at vurdere om der fremadrettet kan ske en styrket brug af erhvervspraktik og andre arbejdskendskabsaktiviteter, vil Fagsekretariatet Børn og Unge sammen med skolerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning gennemføre en analyse af den eksisterende praksis og mulighederne for at justere denne.

(Forandringen har nr. 68 i budgetaftalen om Budget 2020)

45. Opstart af talentklasser på Niels Ebbesen Skolen

Undervisnings- og Børneudvalget arbejder frem mod næste års budgetlægning med henvisning om opstart af talentklasser på Niels Ebbesen Skolen i samarbejde med håndbold og fodbold. Undervisnings- og Børneudvalget behandler forandringen ultimo 2020.

(Forandringen har nr. 70 i budgetaftalen for Budget 2020)

Ældre

46. Øget dimensionering vedrørende SOSU-elever

For at imødekomme rekrutteringsudfordringerne på ældreområdet har Byrådet besluttet at øge elevoptaget til social- og sundhedsuddannelserne. Der arbejdes med at øge optaget af både unge og voksne til området.

(Budgettet er i Budget 2020 forøget med 2,704 mio. kr. årligt fra 2020 og frem. Forandringen har nr. 10 i Budgetaftalen om Budget 2020)

47. Ekstraordinær demografipulje på ældreområdet i 2021

Med forandringen afsættes en ekstraordinær demografipulje til hjemmeplejeområdet som følge af underkapacitet på plejeboligområdet i 2021.

(Budgettet er i Budget 2020 forøget med 5,664 mio. kr. årligt i 2021. På baggrund af opdateret analyse af kapacitetsbehovet er den ekstraordinære demografipulje i 2021 nedskrevet med 239.000 i forbindelse med teknisk budget 2021. Forandringen har nr. 11 i budgetaftalen om Budget 2020)

Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsområdet

48. Investering i reduceret varighed på ydelse for A-dagpengemodtagere

Forandringen indebærer en investering i medarbejderressourcer på dagpengeområdet svarende til et årsværk. Investeringen gennemføres med overførte midler i to år (2020-2021). Investeringen skal sikre mere målrettede indsatser for især de forsikrede ledige, der er i risiko for langtidsledighed og skal styrke formidlingen af konkrete jobåbninger til de forsikrede ledige. Budgettet til de forsikrede ledige reduceres med 517.000 kr. i 2020 og 1,034 mio. kr. årligt fra 2021.

(Budgettet reduceres i Budget 2020 med 517.000 kr. i 2020 og 1,034 mio. kr. årligt i 2021 og frem. Forandringen har nr. 54 i budgetaftalen om Budget 2020)

49. Revisitering af borgere i midlertidige botilbud (Servicelovens §107)

Forandringen indebærer, at borgere, der bor i midlertidigt botilbud beliggende uden for Skanderborg Kommune, efter en konkret, faglig vurdering revisiteres til tilbud i

Skanderborg Kommune. Forandringen indebærer også, at borgere i STU (særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse), som samtidig bor i et midlertidigt botilbud uden for Skanderborg Kommune, efter en konkret, faglig vurdering revisiteres til STU-tilbud i Skanderborg Kommune. Budgettet reduceres med 1,35 mio. kr. i 2020 og 1,8 mio. kr. årligt fra 2021. (Budgettet reduceres i Budget 2020 med 1,35 mio. kr. i 2020 og 1,8 mio. kr. årligt fra 2021. Forandringen har nr. 55 i budgetaftalen om Budget 2020)

50. Flere unge i uddannelse og job via en intensiveret uddannelses- og beskæftigelsesindsats for aldersgruppen 15–30 år

Skanderborg Kommune skal være en af de bedste kommuner i landet på ungeområdet. Dette gælder både målt på de unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, som opnår varig tilknytning til arbejdsmarkedet, og på de unges trivsel. For at kunne realisere dette er der behov for investering i følgende områder: en tidlig intensiv indsats for de 15-17 årige, en overgangs- og fastholdelsesmentor, der skal begrænse frafald fra ungdomsuddannelserne samt en mere håndholdt og koordineret beskæftigelses-, uddannelses- og socialindsats for de 18-29 årige. Den samlede budgetmæssige konsekvens af investeringen er en nettogevinst på 2 mio. kr. for budgetperioden 2020-2023.

(Budgettet ændres som følgende i Budget 2020: Nettoforøgelse på 1,539 mio. kr. i 2020; Nettoforøgelse på 68.000 kr. i 2021; Nettoreduktion på -1,553 mio. kr. i 2022 og Nettoreduktion på - 2,123 mio. kr. i 2023. Forandringen har nr. 56 i budgetaftalen om Budget 2020)

51. Færre borgere på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb

Skanderborg Kommune er udfordret af, at andelen af borgere i kommunen, som er på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb, ligger markant over landsgennemsnittet. For at imødegå denne udfordring aktivt er der behov for at tage flere initiativer. Initiativerne indebærer en investering i medarbejderressourcer, tilbud til målgruppen og opkvalificering. Noget af investeringen finansieres i 2020 af overførte midler. Derudover forventes investeringen at medføre besparelser på forsørgelsesydelse svarende til en samlet gevinst efter indtjening af investeringen på ca. 5,7 mio. kr. i budgetperioden.

(Budgettet ændres som følgende i Budget 2020: Nettoforøgelse på 1,120 mio. kr. i 2020; Nettoreduktion på - 627.000 kr. i 2021; Nettoreduktion på -1,857 mio. kr. i 2022 og Nettoreduktion på -4,327 mio. kr. i 2023. Forandringen har nr. 57 i budgetaftalen om Budget 2020)

52. Beskæftigelsesfremmende tiltag på integrationsområdet

Flere flygtninge skal i job eller uddannelse. Der iværksættelse følgende indsatser, der tilsammen bidrager til dette: flere borgere i integrationsgrunduddannelse (IGU) samt etablering af et IGU-forberedende forløb kaldet Klar til IGU, beskæftigelsesrettet indsats til ægtefælleforsørgede kvinder samt en intensiveret indsats for integrationsborgere, der efter et længere forløb i jobcenteret fortsat står uden for arbejdsmarkedet. En del af investeringen finansieres i 2020 af overførte midler. Derudover forventes investeringen samlet at medføre besparelser.

(Budgettet ændres som følgende i Budget 2020: Nettoforøgelse på 1,292 mio. kr. i 2020; Nettoreduktion på - 1,045 mio. kr.; Nettoreduktion på -3,616 mio. kr. og Nettoreduktion på -2,915 mio. kr. Forandringen har nr. 58 i budgetaftalen om Budget 2020)

53. Beskæftigelsesindsatsen reduceres

Kultur- Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget arbejder med den konkrete implementering af besparelsen. Budgettet reduceres med 1 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021, 4 mio. kr. 2022 og 5 mio. kr. 2023.

(Budgettet reduceres i Budget 2020 med 1 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021, 4 mio. kr. i 2022 og 5 mio. kr. i 2023. Forandringen har nr. 59 i budgetaftalen om Budget 2020)

54. Investering i intensiv indsats over for borgere på kontanthjælp (JobFirst 2)

Jobcenteret fortsætter en intensiv indsats over for en gruppe borgere, som har været på kontanthjælp eller i ressourceforløb i lang tid. Indsatsen bygger på principperne fra projektet JobFirst og forudsætter, at sagstallet pr. sagsbehandler reduceres for dem, der arbejder med borgere omfattet af JobFirst. Der opnormeres med en ekstra sagsbehandler i Jobcentret.

(Budgettet er i Budget 2019 reduceret med 195.000 kr. i 2020, 522.000kr. i 2021 og 780.000 kr. årligt i 2022 og frem. Forandringen har nr. 75 i budgetaftalen for Budget 2020)

Bilag 2: Budgetoversigt

Tabel 2.1: Budgetoversigt

(2021-priser i mio. kr.)	2021	2022	2023	2024
Driftsindtægter	-3.905,1	-3.896,6	-3.893,6	-3.912,6
Ekstra indtægter (skattestigning, effekt af udligningsreformen m.m.)	-12,4	-34,8	-61,6	-71,6
Driftsudgifter	3.685,5	3.710,3	3.735,1	3.766,8
Afledt drift af valgte anlæg	1,0	2,0	2,1	23,3
Driftsudvidelser som følge af forandringer	17,5	28,2	33,5	39,7
Driftsreduktioner som følge af besparelser	-2,8	-5,2	-5,6	-5,6
Resultat af ordinær drift:	-216,3	-196,2	-190,1	-160,0
Anlæg ekskl. klima og almene boliger	256,1	312,0	219,4	169,8
Afdrag på lån	32,8	33,6	34,6	35,5
Byggemodning	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat af skattefinansieret område:	72,6	149,4	63,8	45,2
Forsyningsvirksomhed og almene boliger, netto anlæg og lån				
Klimainvesteringer	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunale almene boliger	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat i alt	72,6	149,4	63,8	45,2

Finansieringsoversigt	2021	2022	2023	2024
Låneoptagning	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
Deponering og indfrosset grundskyld	-45,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	72,6	149,4	63,8	45,2
Finansforskydninger øvrige	-4,3	-6,7	-8,4	-8,4
Årets likviditetspåvirkning (- betyder penge i kassen)	19,8	139,2	51,9	33,3

Bilag 3: Oversigt over forandringer, der medfører udvidelser eller reduktioner på driftsbudgettet

Tabel 3.1: Forandringer, der medfører udvidelser på driften

(2021-priser i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024
Klima, energi og beredskab				
Klimatilpasningsplan, kortlægning af nye områder, der er i fare for oversvømmelse	600	600		
Styrkelse af klimapuljen	1.200	1.200	1.800	1.800
El-busser i Skanderborg fra 2022 (rute 21)	500	1.500	1.000	1.000
Erhverv, turisme og internationalt samarbejde				
Branding af Skanderborg Kommune ved aktiviteter i regi af Skanderborg Håndbold	200	200		
Skoler og pædagogiske fritidstilbud				
Styrkede fraværsindsatser	800	800	800	800
Annulering af besparelsen vedrørende justering af demografimodeller		10.000	10.000	10.000
Ældre				
Akutpladser, der lever op til nationale standarder	1.828	1.828	1.828	1.828
Borgere med fysiske og psykiske handicap				
Håndtering af varig ubalance på politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap	11.715	11.399	11.399	11.399
Aktivitetsmodel på handicap- og psykiatriområdet			6.000	12.000
Tilbud om træning i varmt vand som et voksen specialundervisnings-tilbud				250
Kultur og fritid				
Pulje til fritidspas og særlige ferieaktiviteter	325	325	325	325
Administration				
Dialog med landsbyer og byer	300	300	300	300
Forslag til udvidelser i alt	17.468	28.152	33.452	39.702

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

Table 3.2: Changes, which entails extra income

(2021-priser i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024
Income				
Skattestigning	-12.399	-24.807	-31.568	-31.568
Kompensation for demografi i økonomiaftalen		-10.000	-20.000	-30.000
Usikkerheder omkring effekter af udligningsreformen			-10.000	-10.000
Income in total	-12.399	-34.807	-61.568	-71.568

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

Table 3.3: Changes, which entails reductions in operations

(2021-priser i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024
Cross-cutting				
Sammenlægning af Bostederne og Socialpsykiatrien, sammenlægning af sundhedsområdet i Ældre og Handicap og flytning af Kjærsholm og psykiatrisk brobygger fra Ældre og Handicap til Beskæftigelse og Sundhed		-1.500	-1.500	-1.500
Democracy				
Reduktion af formands- og udvalgsvederlag		-175	-175	-175
Personnel				
Bortfald af centrale midler til digital kompetenceudvikling	-300			
Elderly:				
Øget egenbetaling til transport til aktivitet og træning efter Servicelovens § 86	-109	-109	-109	-109
Afskaffelse af fri adgang til drikkevarer på plejecentrene	-1.780	-1.780	-1.780	-1.780
Fast tilknytning af læger på plejecentre – budget reduceres til faktiske udgifter (Værdighedsmidler)	-206	-275	-275	-275
Culture and leisure:				
Samarbejdsaftale med Den Fri Hestehaveskole bringes til ophør		-120	-120	-120
Administration:				
Styrket behandling af sager om regres i sygedagpengesager	-200	-200	-200	-200
Integrationsteamet/-indsatsen reduceres			-450	-450
Reduktion af serviceniveauet i administrationen		-800	-800	-800
Municipal property:				
Bortfald af frugtordning på Fælleden	-200	-200	-200	-200
Total for reductions	-2.795	-5.159	-5.609	-5.609

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

Bilag 4: Investeringsoversigt 2021-2030 samt afledt drift

Skanderborg Kommune er på vej mod 70.000 indbyggere i løbet af de næste ti år. Det giver et pres på de fysiske rammer, og derfor arbejdes der i budgetprocessen med en tiårig investeringsplan.

Forligsparterne er på den baggrund enige om den tiårige investeringsoversigt, som fremgår af den følgende tabel.

Den tiårige investeringsplan skal sikre de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet skal der over de næste ti år investeres 1,75 mia. kr. i anlæg for at kunne dække behovet for veje, børnehaver, skoler og plejecentre. I budgetperioden 2021 – 2024 er der alene budgetlagt med 960 mio. kr. til nye anlæg inkl. en deponering i forbindelse med opførelse af ny skole i Hørning. Det er langt over målet i den økonomiske politik for anlæg, og derfor vil der i perioden være et ekstraordinært forbrug af kassebeholdningen.

Forligsparterne betragter den tiårige investeringsplan som en traditionel fireårig investeringsoversigt. Næste års budget tager derfor afsæt i den tiårige investeringsoversigt.

(2021-priser i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Afledt infrastruktur af skolebyggeri i Hørning	1.774	1.774								
Midtbyplanen	1.826	4.654	1.826							
Kommunale parkeringspladser		4.563								
Genåbning af Stilling Station (Indvies i 2022)	4.134	7.476								
Trafikafvikling Skanderborg Station	3.195	3.650								
Forlængelse af Ørstedvej, Stilling				5.070						
Forlængelse af Ørstedvej, Stilling (vejbidrag)					-2.500	-2.570				
Vejanlæg ved ny børnehave, Sølund	3.377									
Herredsvejens tilslutning til Beder-Beringvej (+forundersøgelse)				507			9.126	9.126	9.126	9.126
Forlængelse af Scandiavej, Låsby							5.932			
Ændret vej - og stistruktur omkring Ry -hallerne					6.845					
Udvidelse af Lundhøjvej, Ry							3.650	3.650		
Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby	1.826	5.476								
Fortov langs Hjarsbækvej, Gl. Rye	395									
Udvidelse af Stilling Landevej + forundersøgelse				228	684				27.378	27.378
Udskiftning af elpærer til LED-belysning på gadelamper	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Vejanlæg Niels Bohrsvej/Randersvej	2.000	2.000								
Reserveret til særlige cykelstier m.v.	1.500	5.500								
Dagtilbud til 0-6 årige:										
OPP anlægsydelse	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715
Daginstitution i forbindelse med ny skole i Hørning	10.140	7.605	710	710	710	710	710	710	710	710
Sammenlægning af dagtilbud og skole, Gl. Rye		12.000	6.000							

(2021-priser i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Renovering og ombygning, Skovbyskolen	7.000									
Tilpasning af kapacitet på skoleområdet i Ry	2.000	30.000	50.000	50.000	18.000					
fokusområder - skolerne, jf. SMAK-analysen				10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Ramme til modernisering - skolerne				10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Skolekapacitet i Hørning						45.630	45.630			
Tilpasning af kapacitet på skoleområdet, Låsby		10.000								
Tilpasning af kapacitet på skoleområdet, Stilling			13.000	17.000						
Etablering af nye rammer for Hørningskolen		15.000	15.000							
Udvidelse af tilbud – Jeksendalskolen		5.000	8.000							
Flytning af Afdeling D fra Låsby Skole					3.000					
Etablering af Center Skovby ved Campus Skanderborg	5.000									
Ombygning af Niels Ebbesen Skolen til etablering af Afdeling E fra Låsby Skole	10.000									
Spor 1: Pulje til øget investeringsbehov ved fravalg af ny struktur på skole- og dagtilbudsområdet					40.000	40.000				
Spor 1. Pulje til kapacitetstilpasning med særligt fokus på bæredygtige, fleksible løsninger	5.000	5.000								
Ældre:										
Ny køkkenstruktur på ældreområdet og Sølund	5.644									
Plejeboligplan Galten	1.826	15.241	35.135							

(2021-priser i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ansøgning fra Skanderborg Svømmehal om kommunegaranti		30.000	40.500							
Ansøgning fra Skanderborg Svømmehal om kommunegaranti – frigivelse af deponering				-2.820	-2.820	-2.820	-2.820	-2.820	-2.820	-2.820
Spor 3: Etape 1 (kunststofbane) + ramme til etape 2	6.000		10.000							
Spor 3: Salg af Vroldanlæg			-8.000							
Spor 3: Medfinansiering	-3.000									
Administration:										
Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase - udgifter	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase – indtægter	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
Udskiftning af PC'ere	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Vedligehold, uforudsete udgifter	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Boliger på Museumsgrunden, igangsætning	406									
Kommunale ejendomme:										
LED-belysning på skoler	2.028									
Anlæg i alt	286.055	330.649	217.100	167.484	192.440	178.242	125.580	80.689	96.112	96.112

(2020-priser i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ældre:										
Plejeboligplan i Galten	300	300		18.551	18.551	18.551	18.551	18.551	18.551	18.551
Plejeboliger Skanderborg							18.069	18.069	18.069	18.069
Plejeboliger Hørning						6.742	6.742	6.742	6.742	6.742
Plejeboliger Ry							6.742	6.742	6.742	6.742
Kultur og fritid:										
Driftstilskud Skanderborg Svømmehal				2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Spor 3: Etape 1 (Kunststofbane) + ramme til etape 2	580	580	580	280	280	280	280	280	280	280
Salg af kommunale ejendomme		800	800	800	800	800	800	800	800	800
Afledt drift i alt	1.030	1.955	2.105	23.293	26.011	35.093	60.189	60.474	60.759	61.044